

Suvestinė redakcija nuo 2021-06-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [22-705](#), i. k. 105301MISAK000D1-69

Nauja redakcija nuo 2021-06-01:

Nr. [D1-327](#), 2021-05-31, paskelbta TAR 2021-05-31, i. k. 2021-12173

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL APLINKOS APSAUGOS VALSTYBINĖS KONTROLĖS PAREIGŪNŲ ETIKOS
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2005 m. vasario 7 d. Nr. D1-69
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnio 2 dalimi,
Tvirtinu Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų etikos taisykles
(pridedama).

Aplinkos ministras

Arūnas Kundrotas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2005 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. D1-69
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2021 m. gegužės 31 d. įsakymo Nr. D1-327
redakcija)

APLINKOS APSAUGOS VALSTYBINĖS KONTROLĖS PAREIGŪNŲ ETIKOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų etikos taisyklės (toliau – taisyklės) nustato aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų (toliau – pareigūnai) tarnybinės veiklos etikos principus, pareigūnų elgesį tarnybos ir ne tarnybos metu, pareigūnų tarpusavio santykius, tarnybinės etikos reikalavimus pareigūnams, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijoje einantiems vadovaujančias pareigas.

2. Šios taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymu.

3. Šių taisyklių tikslas – apibrėžti veiklos ir elgesio principus, kurių turi laikytis pareigūnai, vykdydami teisės aktuose nustatytas funkcijas, o taip pat pareigūnų elgesį ne tarnybos metu, kurti geranorišką darbo aplinką, ugdyti bendradarbiavimo ir tarpusavio supratimu paremtus pareigūnų tarnybinius santykius, didinti visuomenės pasitikėjimą pareigūnais, stiprinti pareigūno autoritetą, ugdyti pagarbą bendradarbiams ir kitiems asmenims.

4. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatyme ir Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS PAREIGŪNŲ ELGESYS

5. Pareigūnų veikla grindžiama Valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnyje nustatytais tarnybinės etikos principais.

6. Pareigūnas, vykdydamas savo tarnybines pareigas, privalo vadovautis šiomis nuostatomis:

6.1. laiku ir tiksliai vykdyti savo tiesioginio ar aukštesnės pareigas einančio vadovo nurodymus ir pavedimus, išskyrus tuos, kurie prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, įstatymams, kitiems teisės aktams. Apie neteisėtus pavedimus ir nurodymus pareigūnas turi pranešti atitinkamai aukštesnės pareigas einančiam vadovui;

6.2. sąžiningai, dorai, nepriekaištingai ir atsakingai atlikti pareigas, nustatytas Valstybės tarnybos įstatyme, Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatyme, kituose teisės aktuose ir pareigybės aprašyme;

6.3. atlikdamas pareigas veikti pagal suteiktus įgaliojimus;

6.4. gilintis į atliekamų darbų esmę, vengti skubotumo ir paviršutiniškumo, nevilkinti atliekamų darbų proceso;

6.5. užtikrinti, kad rengiami dokumentai atitiktų įstatymų ir kitų teisės aktų, valstybinės kalbos ir raštvedybos reikalavimus;

6.6. nuolat kelti kvalifikaciją, tobulinti teorines žinias ir praktinio darbo įgūdžius, reikalingus einamoms pareigoms atlikti, skirti laiko bendrajai ir profesinei savišvietai, dalintis gerąja praktika ir patirtimi su kolegomis;

6.7. elgtis taip, kad savo veiksmais ir elgesiu nežemintų ir nediskredituotų pareigūno vardo;

- 6.8. saugoti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos reputaciją, didinti jos prestižą;
- 6.9. savo elgesiu didinti visuomenės pasitikėjimą aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucija ir pareigūnais;
- 6.10. vengti veiksmų ar neveikimo, kurie kenktų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos ir pareigūnų autoritetui, juos kompromituotų;
- 6.11. vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, griežtai laikytis Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų, o apie iškilusį viešųjų ir privačių interesų konfliktą informuoti tiesioginį vadovą ir nusišalinti nuo dalyvavimo tolesnėje sprendimo rengimo, svarstymo ir priėmimo procedūroje;
- 6.12. vengti elgesio, kuris gali būti suprantamas kaip reikalavimas duoti kyšį, ar atlikti kitus jam naudingus veiksmus, nesusijusius su tarnybinėmis pareigomis;
- 6.13. gerbti kiekvieno asmens teisės ir laisvės, savo elgesiu, sprendimais ir veiksmais neapriboti ir nepažeisti kitų asmenų teisių ir laisvių kitaip nei Lietuvos Respublikos įstatymais pareigūnui suteiktomis teisėmis;
- 6.14. nepasiduoti valdžios ir valdymo institucijų, visuomenės informavimo priemonių, visuomenės bei atskirų asmenų neteisėtai įtakai;
- 6.15. laikytis kalbos ir elgesio kultūros normų, su asmenimis bendrauti mandagiai ir dalykiškai, visose situacijose išlikti santūriam ir taktiškam, nevartoti necenzūrinės kalbos, puoselėti savo kalbos ir elgesio kultūrą;
- 6.16. nepažeisti žmogaus teisių ir orumo, pagrįstą kritiką bendradarbiui ar kitam asmeniui reikšti korektiškai;
- 6.17. būti savikritiškam, nevengti atsakomybės už padarytas klaidas, stengtis kuo greičiau jas ištaisyti;
- 6.18. būti teisingam ir nešališkam, užtikrinti, kad priimami sprendimai būtų teisėti ir objektyvūs, nesiekiant asmeninės naudos ir interesų;
- 6.19. teisės aktų nustatyta tvarka asmeniškai atsakyti už priimtus sprendimus ir būti pasirengusiam pateikti jų priėmimo pagrindus ir motyvus;
- 6.20. nedaryti neteisėtos įtakos kitiems pareigūnams dėl jų atliekamo darbo;
- 6.21. apie kitų asmenų daromą neteisėtą poveikį nedelsiant informuoti tiesioginį vadovą, pagal kompetenciją – ikiteisminio tyrimo institucijas (pavyzdžiui, Specialiųjų tyrimų tarnybą, policiją, kt.);
- 6.22. nepiktnaudžiauti pareigūno statusu, nenaudoti jo privatiems interesams, tarnybinį pažymėjimą naudoti tik vykdant tarnybines pareigas;
- 6.23. pareigūnai, kurie yra įtariamieji, kaltinamieji ar teisiamieji baudžiamosiose bylose arba kuriems yra paskirta administracinė nuobauda už aplinkosauginius pažeidimus, privalo nedelsdami raštu apie tai informuoti savo tiesioginį vadovą;
- 6.24. teikdamas oficialius ir (ar) viešus komentarus aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos vardu apie aplinkosauginę veiklą, uždavinių įgyvendinimą, nereikšti asmeninės nuomonės, jeigu ji yra nesuderinama su aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos veiklos tikslais ir oficialia pozicija;
- 6.25. nevartoti alkoholinių gėrimų, nebūti apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų;
- 6.26. užtikrinti, kad darbo vieta visada būtų švari ir tvarkinga;
- 6.27. dėvėdamas uniformą ar kitus drabužius, visada būti tvarkingam;
- 6.28. naudotis institucijos turtu ir tarnybos metu gauta informacija tik tarnybos tikslais;
- 6.29. nenaudoti dokumentuose ir kompiuterinėse laikmenose laikomos su tarnybos veikla susijusios informacijos asmeniniams, šeimos narių, kitų asmenų, verslo, materialiniams ar kitiems asmeniniams poreikiams tenkinti.

III SKYRIUS

PAREIGŪNŲ ELGESYS NE TARNYBOS METU

7. Pareigūnas ne tarnybos metu privalo:

7.1. elgtis pagal visuotinai priimtas elgesio normas ir savo elgesiu, drausme ir kultūra būti pavyzdžiu kitiems asmenims, visada prisiminti, kad pagal jo elgesį sprendžiama ne tik apie pareigūnus, bet ir apie aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės instituciją;

7.2. nepiktnaudžiauti užimamomis pareigomis, nenaudoti dokumentų, patvirtinančių užimamas pareigas ir suteiktus įgaliojimus, siekiant paveikti kitus asmenis priimti jam palankų sprendimą;

7.3. patekęs į konfliktinę situaciją, kuri gali sukelti visuomenės susidomėjimą ir / ar teisinių padarinių arba dėl kurios gali nukentėti pareigūno reputacija, privalo nedelsdamas apie tai pranešti tiesioginiam vadovui;

7.4. laisvu nuo tarnybos metu elgtis taip, kad nenukentėtų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos interesai, prestižas ir pareigūno reputacija;

7.5. viešoje vietoje nesirodyti neblaivus ar apsvaigęs nuo narkotinių ar toksinių medžiagų, savo elgesiu nežeminti pareigūno orumo ir pasitikėjimo visuomenėje aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucija bei pareigūnais;

7.6. socialiniuose tinkluose, visuomenės informavimo priemonėse neskelbti neetiško, kitus asmenis įžeidžiančio, žeminančio, nepadoraus, diskriminuojančio, tikrovės neatitinkančio turinio informacijos.

IV SKYRIUS PAREIGŪNŲ TARPUSAVIO SANTYKIAI

8. Pareigūnų tarpusavio santykiai grindžiami pasitikėjimu, sąžiningumu, lygiateisiškumu, tolerancija ir taktiškumu. Pareigūnai turi padėti vieni kitiems profesinėje veikloje, dalytis įgyta patirtimi ir žiniomis. Pareigūnai privalo:

8.1. su bendradarbiais bendrauti mandagiai ir taktiškai;

8.2. laikytis solidarumo, ginti bendradarbius nuo nepagrįstos kritikos ir netinkamos įtakos;

8.3. susilaikyti nuo viešo savo ir bendradarbių asmenybės, kompetencijos ar atliekamų funkcijų svarstymo ir vertinimo;

8.4. stengtis, kad kolektyve vyrautų tarpusavio pasitikėjimas, vengti bet kokių priekabiavimo formų: žeminimo, įžeidimo, menkinimo, apkalbų, šmeižimo;

8.5. netrukdyti bendradarbiams dirbti, be pagrindo nesidomėti jų atliekamais pavedimais ir užduotimis;

8.6. santykius su pavaldiniais ir vadovais grįsti abipuse pagarba, geranoriškumu ir aktyvia pagalba;

8.7. pareigūnas, bendraudamas su vadovaujančias pareigas užimančiu pareigūnu, turi elgtis korektiškai ir pagarbiai, vykdyti teisėtus jo nurodymus;

8.8. nevykdyti tiesioginio vadovo pavedimo, jei pavedimas verčia pažeisti įstatymus ar kitus teisės aktus. Apie tokį pavedimą pareigūnas turi pranešti atitinkamai aukštesnės pareigas einančiam vadovui;

8.9. netoleruoti bendradarbių daromų pažeidimų ar kitokių įstatymams prieštaraujančių veikų, sužinojęs apie rengiamą ar daromą pažeidimą ar būdamas liudytoju, nedelsdamas pranešti apie tai kompetentingai institucijai ar įstaigai ir savo tiesioginiam vadovui ar atitinkamai aukštesnės pareigas einančiam vadovui.

V SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIGŪNAMS, UŽIMANTIEMS VADOVAUJANČIAS PAREIGAS

9. Pareigūnas, užimantis vadovaujančias pareigas, privalo:

9.1. siekti sukurti darbovietėje darbingą ir draugišką aplinką, užkirsti kelią konfliktams, šalinti nesutarimų priežastis;

9.2. užtikrinti bendradarbiavimu paremtą vadovavimo stilių, kuris skatintų pareigūnų iniciatyvą ir savarankiškumą, sudarytų sąlygas pavaldiniams, veikiant kartu, dalyvauti problemų sprendime ir darbo rezultatų gerinime;

9.3. mandagiai bendrauti su pavaldiniais ir taktiškai duoti jiems nurodymus;

9.4. pastabas dėl pavaldinių klaidų ir darbo trūkumų reikšti asmeniškai, korektiškai ir neįžeidinėdamas bei nežemindamas asmens orumo;

9.5. organizuoti darbą vadovaujamame kolektyve taip, kad būtų įvertintos ir maksimaliai panaudotos kiekvieno pavaldinio asmeninės galimybės ir profesinė kvalifikacija;

9.6. priimti tik objektyviai pagrįstus ir skaidrius sprendimus, susijusius su tarnybine veikla, vadovautis asmenų pranašumais ir nuopelnais vykdant funkcijas, vengti nepotizmo (giminių ir bičiulių protegavimo);

9.7. nerodyti savo simpatijų bei antipatijų pavaldiniams ir kitiems tarnautojams, vertinti pavaldinius pagal jų dalykines savybes;

9.8. skatinti pavaldinius reikšti savo nuomonę ir į ją įsiklausyti;

9.9. deramai įvertinti pavaldinių darbo pasiekimus, viešai pagerbti ypač nusipelnčius pareigūnus;

9.10. būti reikiam pavaldiniams, visiems vienodai teisingam, savo elgesiu ir darbu rodyti jiems pavyzdį;

9.11. kartu su pavaldiniais spręsti tarnybiniėje veikloje iškylančias problemas, aiškinti pavaldiniams apie aplaidaus ir netinkamo pareigų atlikimo, korupcijos žalą aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos prestižui ir valstybės interesams.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Visi pareigūnai privalo laikytis ir nepažeisti šių taisyklių.

11. Šių taisyklių laikymąsi kontroliuoja aplinkos ministras ir aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdyti įgaliotos institucijos vadovas.

12. Už šių taisyklių pažeidimus, kurie vertinami kaip tarnybiniai nusižengimai (išskyrus mažareikšmius), pareigūnai traukiami tarnybinės atsakomybės.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-327](#), 2021-05-31, paskelbta TAR 2021-05-31, i. k. 2021-12173

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. vasario 7 d. įsakymo Nr. D1-69 „Dėl Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų etikos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo